

VII. ISTE'MOL BOZORI

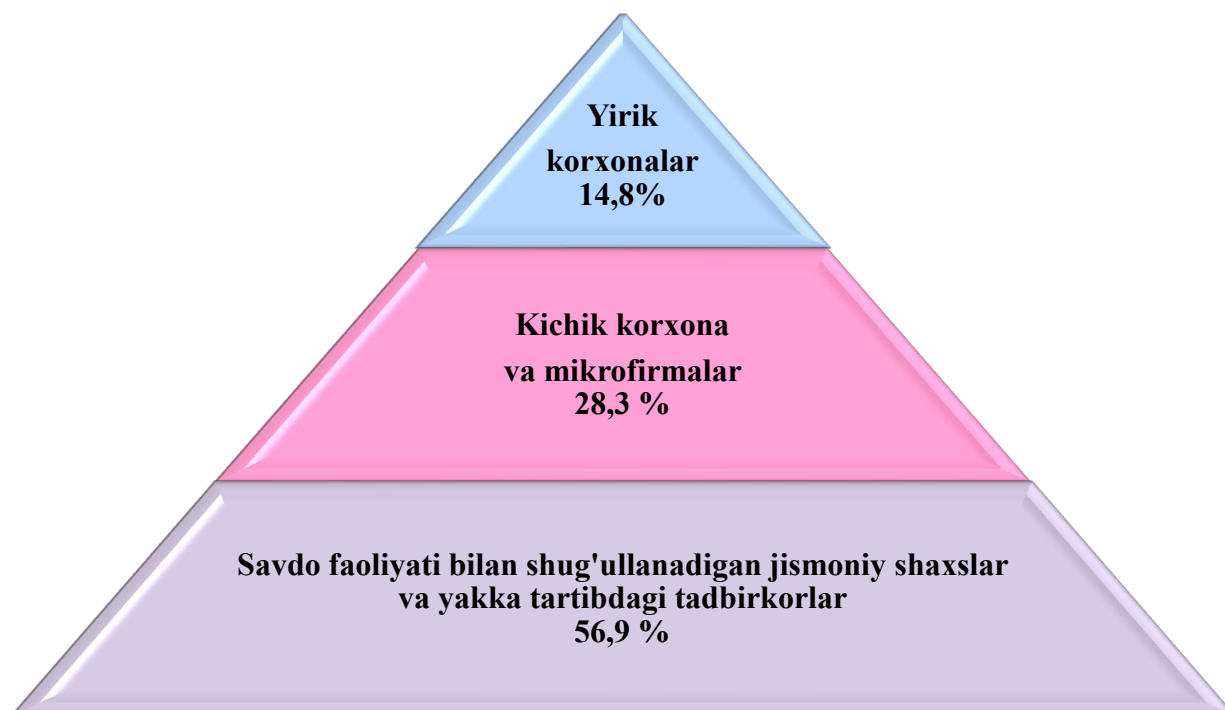
2022 yil yanvar–dekabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 18 190,2 mlrd. so‘mni yoki 2021 yilning shu davriga nisbatan 110,5 foizni tashkil qildi.

Yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi 46,9 foizga ko‘payib, 2692,5 mlrd. so‘mni va umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 14,8 foizni tashkil qildi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalarning tovar aylanmasi 10,3 foizga o‘tib, 5146,5 mlrd. so‘mga etdi, umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 28,3 foizni tashkil qildi.

Umumiy tovar aylanmasi hajmining 10351,2 mlrd. so‘m yakka tartibdagi tadbirkorlar va jismoniy shaxslarning hisobiga to‘g‘ri keldi 2021 yilning shu davriga nisbatan 3,9 foizga o‘tdi. Ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 56,9 foizga teng bo‘ldi.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi (2022 yil yanvar–dekabr)

Chakana savdo - tovarlarni yetkazib berishda ishlab chiqaruvchilardan iste'molchilarga bo'lgan tovar harakati jarayonidagi xo'jalik aloqalarining so'nggi zanjiri bo'lib hisoblanadi. Chakana savdoda moddiy resurslar muomala jarayonidan jamoa, yakka xoldagi, shaxsiy iste'mol sohasiga o'tadi, ya'ni iste'molchilarning mulki bo'lib qoladi. Bu jarayon oldi-sotdi orqali amalga oshiriladi, chunki iste'molchilar o'zlariga zarur tovarlarni o'zlarining pul daraomadlariga almashishadi. Bunda ishlab chiqarish va muomala jarayonining yangi sikli uchun yangi imkoniyatlar paydo bo'ladi, chunki ushbu xolatda tovarlar pulga aylanadi.

2022 yil yanvar–dekabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi davlat va nodavlat shakllari bo'yicha quyidagicha ifodalanadi:

Davlat mulki 15,0 mlrd. so'mni yoki 2021 yilning mos davriga nisbatan 108,3 foizni tashkil qildi.

Nodavlat mulki 18175,2 mlrd. so'mni yoki 2021 yilning mos davriga nisbatan 110,5 foizni tashkil qildi.

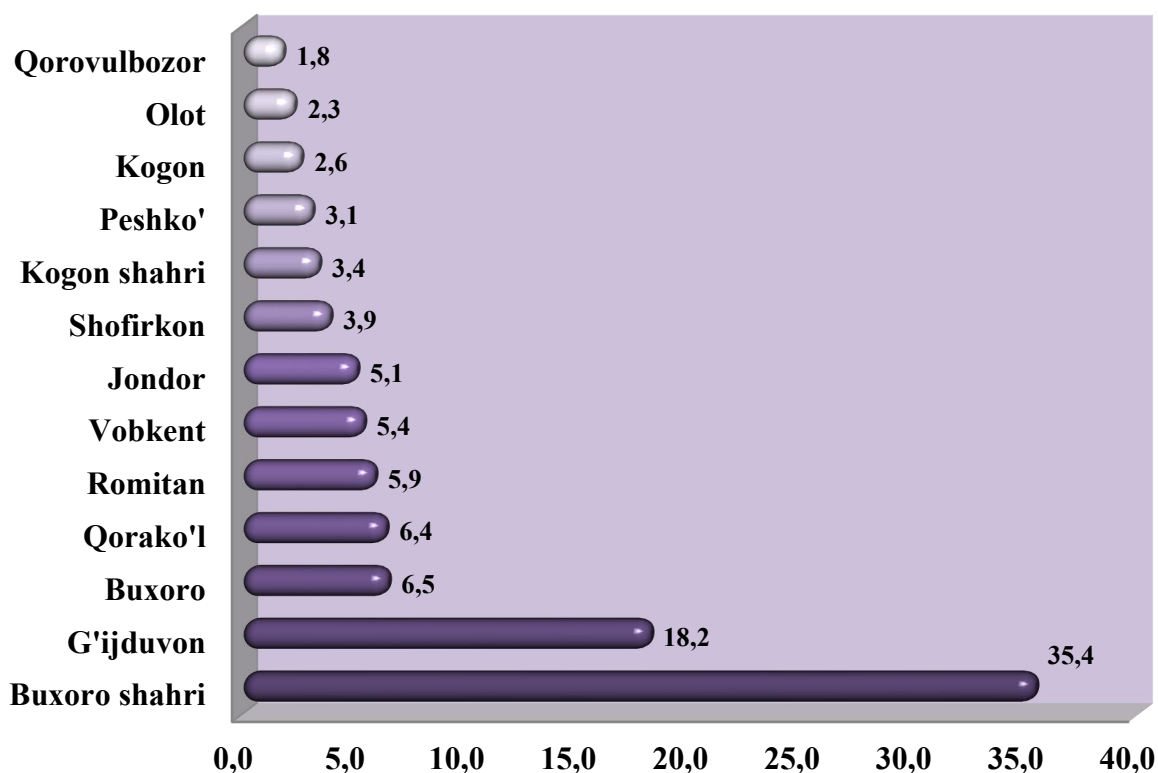
Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning mulkchilik shakllari bo'yicha chakana tovar aylanmasi

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2021 yil yanvar-dekabr nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Jami	18190,2	110,5	100,0
<i>shu jumladan: mulkchilik shakllari bo'yicha</i>			
davlat mulki	15,0	108,3	0,1
nodavlat mulki	18175,2	110,5	99,9
undan fuqarolarning xususiy mulki	10351,2	103,9	56,9

Chakana savdo tovar aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri 35,4 foizni, G'ijduvon tumani 18,2 foizni, Qorako'l tumani 6,4 foizni, Buxoro tumani 6,5 foizni va Jondor tumani 5,1 foizni tashkil etgan bo'lsa, Olot tumani 2,3 foizni, Kogon tumani 2,6 foizni va Qorovulbozor tumani 1,8 foiz ulush bilan eng past ko'rsatkichni qayd etdi.

Hududlarning jami chakana tovar aylanmasidagi ulushi

2022 yil yanvar-dekabr, foiz hisobida

2022 yil yanvar-dekabr oylarida yirik korxonalarining chakana savdo tovar aylanmasi 46,9 foizga ko'paydi. O'z navbatida Peshko' (19,6 marta) va Romitan (3,3 marta) tumanlarida eng yuqori o'sish sur'atlari qayd etildi. Buxoro (74,1 foizga) tumanida past o'sish sur'atlari kuzatildi.

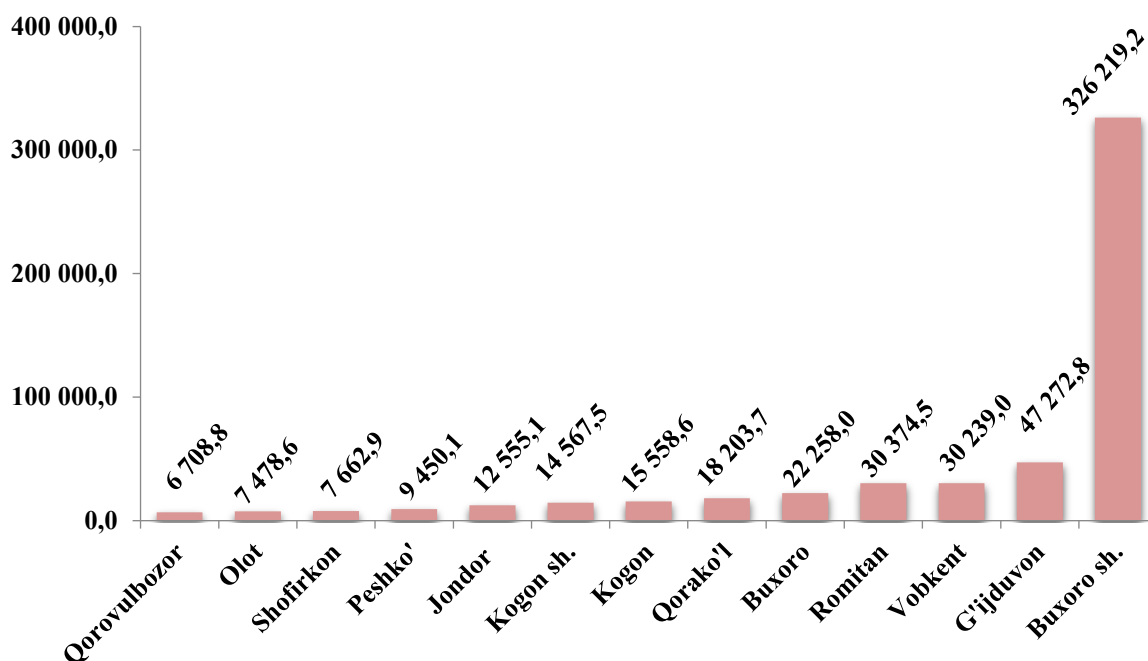
Ovqatlanish tashkilotlarining chakana tovar aylanmasi hajmi 548,5 mlrd. so'mni tashkil etdi va 10,3 foizga oshdi. Chakana savdo tovar aylanmasining umumiy hajmida ovqatlanish korxonalarining ulushi 3,0 foizni tashkil etdi. Umumiy ovqatlanish tashkilotlari savdo aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri hisobiga to'g'ri keldi va 59,5 foizni tashkil etdi, G'ijduvon tumani 8,6 foizni, Romitan tumani 5,5 foiz tashkil etgan bo'lsa, Olot tumanida 1,4 foizi va Qorovulbozor tumanida 1,2 foizi eng past ulush ko'rsatkichni qayd etdi.

Chakana tovar aylanmasi hududlar kesimida
(umumiy ovqatlanishni qo‘shgan holda)

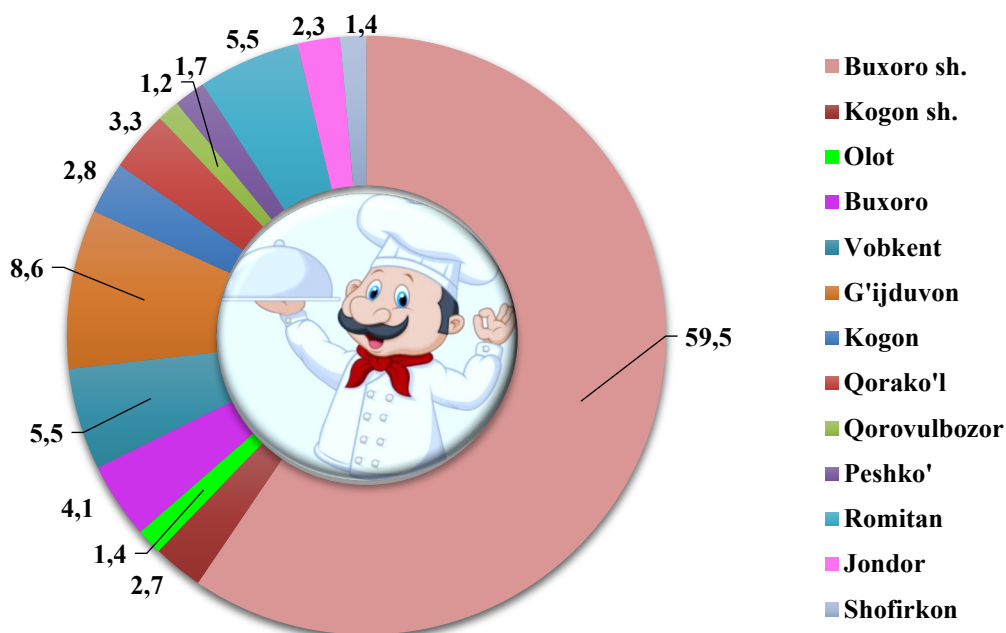
	<i>Jami</i>		<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2021 yil yanvar-dekabr-ga nisbatan, foizda</i>	<i>ming so‘m</i>	<i>2021 yil yanvar-dekabr-ga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo‘yicha	18190,2	110,5	9125,7	108,8
Buxoro sh.	6430,1	119,6	22443,7	117,9
Kogon sh.	625,1	110,4	9906,8	108,3
<i>tumanlar</i>				
Buxoro	1189,7	108,2	6857,0	106,4
Vobkent	986,3	115,7	6816,1	114,0
Jondor	922,9	102,4	5104,6	100,7
Kogon	473,8	111,4	5784,8	109,2
Olot	418,4	109,7	4097,9	108,2
Peshko‘	559,6	109,2	4378,5	107,3
Romitan	1069,4	102,2	7245,1	100,4
Shofirkon	706,5	109,1	3860,4	107,5
Qorako‘l	1157,5	101,7	6869,6	100,4
Qorovulbozor	336,5	102,9	17436,2	100,2
G‘ijduvon	3314,4	104,0	10538,9	102,4

Chakana savdo tovar aylanmasi (ovqatlanish tashkilotlarini qo‘shgan holda) aholi jon boshiga 8,8 foizga ko‘payib, 9125,7 ming so‘mni tashkil etdi (2021 yil yanvar-dekabr oylarida 7444,1 ming so‘mni tashkil qilgan edi). O‘rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko‘rsatkichlarni Qorovulbozor tumani (17436,2 ming so‘m), Buxoro shahri (22443,7 ming so‘m) va G‘ijduvon tumanida (10538,9 ming so‘m), eng past ko‘rsatkichlarni esa Shofirkon tumanida (3860,4 ming so‘m), Olot tumanida (4097,9 ming so‘m) va Peshko‘ tumanida (4378,5 ming so‘m) qayd etdi.

Umumiy ovqatlanish tovar aylanmasi, (mln.so‘mda)

Hududlarning umumiy ovqatlanishdagi ulushi, foizda

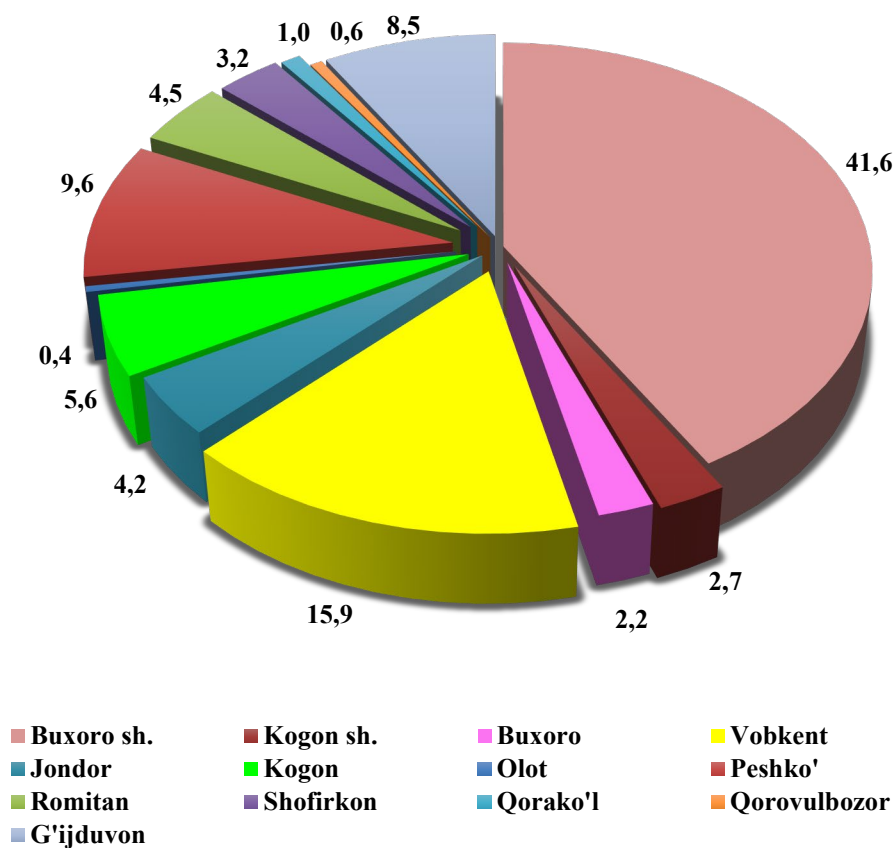
Ovqatlanish tashkilotlari tovar aylanmasi aholi jon boshiga 275,2 ming so‘mni tashkil etdi. O‘rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko‘rsatkichlari Buxoro shahri (1138,6 ming so‘m) va Qorovulbozor tumani (347,6 ming so‘m) kuzatildi.

2022 yil yanvar–dekabr oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi 11375,7 mlrd. so‘mni yoki 2021 yilning shu davriga nisbatan 150,9 foizni tashkil qildi.

Umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasida yirik korxonalarining ulgurji savdo tovar aylanmasi 7,6 martaga ko‘payishi kuzatilib, hajmi 4078,3 mlrd. so‘mni tashkil etganini ko‘rish mumkin.

Xususan, ulgurji savdo tovar aylanmasi hajimda katta ulushga ega bo‘lgan Buxoro shahri (41,6 foiz), Vobkent tumani (15,9 foiz), Peshko‘tumanida (9,6 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Qorako‘l tumani (1,0 foiz), Olot tumanida (0,4 foiz) va Qorovulbozor tumani (0,6 foiz) ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

Buxoro viloyati hududlarining ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi, foizda

Kichik korxonalar va mikrofirmalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 4,2 foizga oshib, 7297,4 mlrd. so‘mga va umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 64,1 foizni tashkil qildi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi hududlar kesimida

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan, foizda</i>	<i>2021 yil yanvar-dekabrغا nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo‘yicha	11375,7	100,0	150,9
Buxoro sh.	4736,3	41,6	145,9
Kogon sh. tumanlar	303,4	2,7	2,5 m.
Olot	51,1	0,4	162,4
Buxoro	248,6	2,2	72,9
Vobkent	1805,5	15,9	15,7 m.
G‘ijduvon	969,8	8,5	113,2
Kogon	635,4	5,6	80,6
Qorako‘l	108,4	1,0	156,1
Qorovulbozor	62,8	0,6	77,6
Peshko‘	1096,4	9,6	3,6 m.
Romitan	507,0	4,5	147,2
Jondor	482,2	4,2	57,7
Shofirkon	368,8	3,2	89,9